

T. C.
TURİZM VE TANITMA BAKANLIĞI

TURİZM ENVANTERLERİ

1964

KARADENİZ BÖLGESİ

TURİZM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ — ETÜD VE PLANLAMA DAİRESİ — ENVANTER

Kilis

Ava

Hale

Bede

Bed
rap

Müz

Küç
lar

TARİHİ VE ARKEOLOJİK DEĞERLER

ZONGULDAK (Merkez)

İl merkezinde tarihi ve arkeolojik değere haiz hiç bir eser yoktur.

EREĞLİ

BARTIN (Amasra)

Hamamlar :

Bartın Hamamı: Şehir içinde, Osmanlı devrinde yapılmıştır ve halen metrûk durumdadır.

Ceneviz Hamamı: Şehir içinde, Ceneviziler tarafından inşa edilmiş halen harap durumdadır.

Eski Hamam: Merkezde, bir Osmanlı eseridir. Yıkık ve harap durumdadır.

Kaleler :

Amasra Kalesi: Kasaba merkezinde, Selevkos Kirallığı zamanında yapılmış olup halen ayaktadır.

Abideler :

Askersuyu Kaya Abidesi: Kasaba merkezine 3 Km. mesafede Roma devrinde yapılmış bir kaya kabartmasıdır.

Köprüler :

Sormagir Köprüsü: Roma devrinde inşa edilmiş ve halen kullanılmaktadır.

Öre

Esk
lu k

(Er
zan

Her
mel

Ma

Koc
bul

Ca

Ay
car

Ga
yal

ÇAYCU

Ör

Sel

Kiliseler :

Ava Maria Kilisesi: Şehir içinde Cenevizliler tarafından yapılmıştır.
Halen metrûk vaziyettedir.

Bedestenler :

Bedesten: İlçeye 1 Km. mesafede Osmanlı devrinde yapılmış ve harap vaziyettedir.

Müze :

Küçük bir müzesi vardır. Burada Roma, Bizans devrine ait buluntular teshir edilmektedir.

EREĞLİ

Ören Yerleri :

Eski Kale Heraklea: Ören yeridir. Merkeze 2 Km. mesafededir. Yolu ham yoldur.

(Ereğli) Kalesi: Harap vaziyettedir. Yunanlılardan kalma olduğu zannedilmektedir.

Herakles Sarayı: Kalenin içindedir. Yunanlılardan kaldığı zannedilmektedir.

Mağaralar :

Koca Yusuf Mağarası: İncilde yeri olan ve içinde tarihi kalıntılar bulunan bir mağaradır.

Camiler :

Ayasofya Camii: Kaza merkezinde, Selçuklu Devrinden kalmış bir camidir. Sağlam vaziyettedir. Kiliseden camiye çevrilmiştir.

Gazioğlu Camii: Bu cami de ilçe merkezindedir. Selçuklu Devrinde yapılmıştır. Halen sağlam ve kullanılmaktadır.

ÇAYCUMA (Filyos)

Ören Yerleri :

Şehrin, Hellenistik devrinde kurulduğu tahmin edilmektedir. En par-

lak devrini de Bizanslılar zamanında yaşamış bir koloni şehridir. Çok tahrip edilmiş vaziyettedir.

SAFRAN

Kale: Şehre 22 Km. uzaklıkta ve harap vaziyettedir. Roma devrinde yapılmıştır. Bizanslılar zamanında tamir edilmiştir.

Han

Kervansaray: Tarihi ve devri hakkında kesin bir bilgi yoktur.

Cine

Kilise: Bizanslılar zamanından kalma bir kilise yıkısı vardır.

lam

KURUCAŞILE

Kaleler :

Tekkeönü Hisarı: Yolu yoktur. Cenevizliler tarafından yapılmış bir kaledir. Harap durumdadır.

Can

Mezarlar: Hacı ve Demirciler köyünde bir çok antik mezara rastlanmaktadır.

İzze

ULUS

Ulukaya: İlçe merkezine 18 Km. mesafede bulunan bir kaya mezarıdır. Tahrip görmemiştir. Devri katı olarak belli değildir.

Hale

EFLANI

Mezarlar :

Kılvar Köyü: Merkeze 10 Km. mesafede bulunan bu köyde taş mezarlar bulunmaktadır. Devri meçhul olan bu mezarlar harap durumdadır.

İzze

Saçak Köyü: İlçe merkezine 7 Km. mesafedeki bu köyde sfenksler bulunmaktadır. Tarihi bilinmemekte ve harap durumdadır.

Sar

Ulugeçit Köyü: İlçeye 5 Km. mesafede Hittit veya Phrygia devrine ait olduğu zannedilen höyükler bulunmaktadır. Bunlar Arapoğlu, Asarlık, Köle Tepesei ve Çalışkan höyükleridir.

Ya

Hacıağac Köyü: Burada taş eserler meydana çıkmıştır. Çok tahrip gören bu eserlerin tarihi bilinmemektedir. İlçeye 10 Km. mesafededir.

Ha

Kiliseler :

Dendek Köyü civarında kilise kalıntıları mevcuttur.

Ilb

SAFRANBOLU

Hamamlar :

Cinci Hanı: Şehir içinde, Osmanlı devrinde yapılmıştır. Halen sağlam durumdadır.

Cinci Hamamı: Şehir içinde, Osmanlı devrinde yapılmış ve iyi vaziyettedir.

Cinci Sarayı: Şehir içinde, Osmanlı devrinde yapılmıştır. Yıkıntı halindedir.

Camiler :

Izzet Paşa Camii: Şehir içinde, Osmanlılar zamanında yaptırılmıştır. Halen sağlam ve ayaktadır.

Izzet Paşa Kütüphanesi: Şehir içinde, Osmanlı eserlerindendir.

Köprüoğlu Camii: İlçe merkezinde Osmanlı eserlerindendir. Sağlam ve iyi vaziyettedir.

Kızılıoğlu Camii: İlçe merkezinde bir Osmanlı camiidir. Gayet iyi vaziyettedir.

Ulu Cami: İlçeye 2 Km. mesafedeki Giranköydedir. Bizans Kilisesi iken camiye çevrilmiştir. Sağlam durumdadır.

Tekke :

Halveti Tekkesi: Şehir içinde Osmanlı devrinden kalma harap bir binadır.

Izzet Paşa Su Kemerleri : Osmanlı devrinde yapılmış olan bu su kemerleri şimdi çok harap vaziyettedir.

Sarıyan Köyü Kaya Mezarları: Çanlar Doruğu, Mağara İni, Mağara Yamacı, Çatal İn.

Hacılar Obası Köyü Kaya Mezarları: Yassı Bakacak Mağarası, Tütünlük İni, Çukurköy Mağarası.

İlbant Köyü Kaya Mezarları: Yukarı Harman, Üzümlü İn, İncirlitaş, Gölpinar İni.

Çavuşlar Köy Kaya Mezarları: Mezarlık İnleri ilçe merkezine 50 Km. mesafede bulunan bu köylerdeki kaya mezarlarının Phrygia devrinden kaldığı zannedilmektedir.

DEVREK

Kaleler :

Dereköy, Kabaca Köyü ve Eğercide kale harabe ve kalıntıları bulunmaktadır.

Ören Yerleri :

Mahmutoğlu Köyü, Dikmen Tepesi, Geriş Köyü, Sabunlar Mevkii, Köseoğlu Mevkii ve Manastır Mevkiinde 1962-1963 yıllarında hafriyat yapılmıştır.

Devrek Dirgine Orman İşletmesi dahilinde kalan eserler :

Kozlu Çay ve Sipahiler Köyünde kale kalıntıları.

Purutluoğlu Köyü, Üveyikli Köyü ve Kösekademoğlu Mahallesinde höyükler.

Purutluoğlu Köyü Oman Gölü Mevkii, Eğerci, Manzut, Sipahiler ve Aksu Köyünün Güney Köy Mahallesinde antik mezar kalıntıları.

MAHALLİ HUSUSIYETLER

Y E R İ	Adetler	Kıyafet	Oyun	Yemek ve tatlılar	Hatıra eşya	Belirli günler
Zonguldak (Merkez)	—	—	—	—	—	—
Eregli	—	—	—	—	—	—
Bartın	—	Yemeni Çepken Potur	—	Bartın baklavası Suböregi	Ağaç eşya	31 Temmuz Amasra Fethi 31-7 ile 5-8 Amasra Turizm Şenlikleri
Çaycuma	—	—	—	—	—	—
Devrek	—	—	—	Beyaz baklava	—	Ekimin ilk Cumartesinden itibaren 3 gün Panayır.
Ulus	—	—	—	—	—	—
Eflani	—	Çember Şalvar Kuşak	Sepetçioğlu Gençoğlan	Bandırma	—	—
Safranbolu	—	Tefebaş Yazma Çepken	Açkapı Sepetçioğlu	Lokum Kuyu kebabı	—	—
Karabük	—	—	—	—	—	—
Kurucaşile	—	—	—	—	—	—

TARİHİ VE ARKEOLOJİK DEĞERLER

KASTAMONU (Merkez)

Höyükler :

Mal Tepesi: Hacışaban Köyünde.
Tepecik: Karamukmolla Köyünde.

Tümülüsler :

Geriş Dağı Tepeleri: Hacı Muharrem Köyünde.
Yığma Tepe: Afurözünde.
Aşıkören Tepesi: Aşıkören Köyünde.
Kapı Tepesi: Baltakuyçağı Köyünde.
Ikitepeler: Halifekuyçağı Köyünde.
Üçtepeler: Kemah Köyündə.
Musalla Tepesi: Kircalar Köyünde.
Üçtepeler, İkiztepeler: Alpagut Köyünde.
Mal Tepesi: Kuzyaka Kürdeşe Köyünde.
(Bu tümülüsler Roma çağına aittir.)

Kaya Mezarlar :

Ev Kaya: Şehir içi Erkek Sanat Enstitüsü altındadır.
Şehinsah Kaya Mezarları: Şehir içinde İsmailbey Camii civarında-
dir.
Kalender Kaya Mezarları: Tekkesin Köyü ile Ömerli Köyü arasın-
dadır.
Berat Kayası Mezarları: Ömerli Köyüne bitişik Emirler Köyünde-
dir.
Inönü Mağaraları: Kayalıköyde.
(Bu mezarlardan Ev Kaya ile Şehinsah Kayası mezarları Paphlago-
nia devrine, diğerleri Roma - Bizans çağına aittirler.)

Hasa
yılincı
Musa
yaptı
Akme
Topçulara
duğu
Rüste
(Tari
merk
Ahmed
san Ç
de bu

Türbe
Kara
devri
linem
Âşikli
oldug
Muza
tarih
Gazi
Hatur
Canda
yatma
İsmail
lunan
anlaşı
Seyhs
kiinde
isminc
Şaban
Türbe
hükün
Benli
da ya
Yılanlı
Kadirî
yatma

Kaya Tünelleri :

Kastamonu Kalesi Kaya Tünelleri: Kastamonu Kalesi.
Molla Ahmet Kalesi Kaya Tünelleri: Baltacı Kuycağı Köyünde.
(Kaya Tünelleri Paphlagonia çağına aittir.)

Kaya Mihrabi :

Şehinşah kayasında olup ay ilâhi Men'e aittir.

Kaleler :

Kastamonu Kalesi: Kastamonu merkezindedir. Başlangıcı M.S. XII. yüzyılda Bizanslılar çağındadır. Bugün ayakta duran kale bir Türk eseridir.
Molla Ahmet Kalesi: Baltacı Kuycağı Köyünde, Türk eseridir.

Camiler :

Atabey Camii: Atabey Mahallesinde Çobanlar devrinde M. 1273 yılında yapılmıştır.

İbnineccar Camii: İbnineccar Mahallesinde M. 1353 yılında Candaroğulları tarafından yaptırılmıştır.

Kemah Camii: M. 1373 yılında Alibey isminde bir zat tarafından yaptırılmıştır. Kemah köyündedir.

Mahmutbey Camii: Kasaba Köyünde olup Candaroğullarından Emir Mahmut Bey tarafından 1367 M. yılında yaptırılmıştır. Cami ağaç mimarlığı ve boyalı-resim bakımından bir şaheserdir.

Hamzaağa Camii: Hamzaağa Mahallesinde Candaroğulları hükümdarlarından İsmail Bey tarafından M. 1451 tarihinde yaptırılmıştır.

Nasrullah Camii: Çarşı içinde olup M. 1506 yılında Nasrullah Kadı tarafından yaptırılmış Kastamonu'da ilk Osmanlı eseridir.

Yakupağa (Ağa İmareti) Camii: Kanuni Sultan Süleyman'ın Kılıçbaşısı Yakup Ağa tarafından M. 1547 yılında yaptırılmıştır.

Ferhat Paşa Camii: Uzunsokak Caddesinde olup Kanuni Sultan Süleyman'ın vezirlerinden Ferhat Paşa tarafından M. 1559 yılında yaptırılmıştır.

Sinanbey Camii: Sinanbey Mahallesinde M. 1571 yılında Sinan Bey adlı bir zat tarafından yaptırılmıştır.

Hisarardı - Hazret Pîr/Şeyh Şücaettin Camii: Hisarardı, Gümüşlüce mevkide olup M. 1580 yılında III. Murat'ın hocası Şüca Efendi tarafından yaptırılmıştır.

Hasanefendi Camii (Karanlık Cami): Yenimahallede olup M. 1588 yılında Hasan Efendi adlı bir zat tarafından yaptırılmıştır.

Musafakih Camii: Musafakih Mahallesinde olup M. 1698 yılında yaptırılmıştır.

Akmescit: Mahkeme altında olup M. 1754 yılında yapılmıştır.

Topcuoğlu Camii: Çarşı içinde olan bu camiin yapıldığı tarih kesin olarak belli değilse de XVI. yüzyıl Osmanlılar devri eserlerinden olduğu mimarisinden anlaşılır.

Rüstempaşa Camii: Talipler Köyündedir. Tarihi belli değildir.

(Tarihî ve mimari kıymetleri olan yukarıda yazılı camilerden başka merkezde Honsalar, Halife Sultan, Deveciler, Ayıcılar, Abdulcebbar, Ahmeddede, Alpaslan, Hacıdede, Tabaklar, Hepkebirler, Saracılar, Hasan Çelebi, Çevkâni, Muhacir Camii gibi her gün ibadete açık camilerde bulunmaktadır.)

Türbeler :

Karanlikeviya Türbesi: İbnineccar Mahallesinde Candaroğulları devrinde yapılan bu türbenin bâni ile içinde yatanın kim olduğu bilinmemektedir.

Âşıkli Sultan Türbesi: Püre Mahallesinde Candaroğulları devrine ait olduğu yapı sitilinden belli olan bu türbenin yapıcısı belli değildir.

Muzafferettin Gazi Türbesi: Atabey Camiine bitişik olup yapıldığı tarih ve yaptıran belli olmamakla beraber muhtemelen Muzafferettin Gaziye ait olduğu anlaşılır.

Hatun Sultan Türbesi: Cebrail Mahallesinde olan bu türbenin içinde Candaroğulları hükümdarlarından İbrahim Beyin oğulları ve kızları yatomaktadır.

İsmailbey Türbesi: Aşağı imarette İsmailbey külliyesi arasında bulunan bu türbenin İsmail Bey tarafından yaptırıldığı vakfiyesinden anlaşılmaktadır.

Şeyhşabani Veli Türbesi (Hazreti Pîr): Hisarardı Gümüşlûce mevkîinde olup M. 1020 tarihinde Halveti dervişlerinden Ömerîl Fuadi ismindeki zatin delâleti ile yapılmıştır. İçinde Hazreti Pîr denilen Şeyh Şaban Efendi ile beraber diğer halveti meşâyîki yatomaktadırlar.

Türbe Adil: Kuzyaka Terzi Köyünde olup içinde Candaroğulları hükümdarlarından Adil Bey yatomaktadır.

Benli Sultan Türbesi: Ahlat Köyünde olan bu türbe de XV. yüzyıl da yapılmış olup içinde Benli Sultan ve diğer meşâyîk yatomaktadır.

Yılanlı Türbesi (Abdul Fettahi Veli): Çarşı içinde olan bu türbe de Kadırî şeyhlerinden Abdul Fettahi Veli ve diğer tarikat mensupları yatomaktadır.

Bede
Kara
Kast
tırılı

Ham
Firei
lettir
Vaki
devr
Bey
ları
İsm
bulu
Çifte
linda
rilm
Ara
da N
Fer
yılın
Yen
rafı

Şad:

Nas
dan
Top
oldt

TAŞKÖP
Öre
Zim
idar
Bur
Has
Ali
yer

İmaretler :

Aşağı İmaret (İsmail Bey İmaret): İsmailbey Mahallerinde Candarogulları hükümdarlarından İsmail Bey tarafından yaptırıldığı vakfiyesinden anlaşılmaktadır.

Ağa İmareti (Yakup Ağa): Kanuni Sultan Süleyman'ın Kılercibası Yakup Ağa tarafından yaptırılmıştır.

Darüşşifalar :

Yılanlı Darüşşifası: Çarşı içinde olan bu darüşşifa M. 1272 yılında Çobanlar devrinde Pervane Ali adlı bir zat tarafından yaptırılmıştır. Bina yanmış, kalan kapısı Selçuk sivilinde yapılmış bir şaheserdir.

Medreseler :

İsmailbey Medresesi: Aşağı İmarette İsmail Bey Külliyesi arasında bulunan bu medreseye aynı zat zamanında başlanılmış ve M. 1475 yılında bitirilmiştir.

Yakupağa Medresesi: Medrese Ağa İmareti denilen yerdeki külliye arasında olup M. 1547 yılında Camiin banisi Yakup Ağa tarafından yaptırılmıştır.

Münire Medresesi: Çarşı içinde ve Nasrullah Camiinin güney bitişinde olan bu medrese M. 1746 yılında Reisül Küttap Hacı Mustafa Efendi tarafından yaptırılmıştır.

Hanlar :

Atabey Hanı: Akkaya - Elma yakası köyünde olan bu han Çobanlar devrinde yapılmış olup metrük ve harabe halinde durmaktadır.

Kurşunlu Han (İsmailbey Hanı): Çarşı içinde olan bu han Candarogulları hükümdarlarından İsmail Bey tarafından yaptırılmış ve külliyesine vakfolunmuştur.

Deve Hanı: Aşağı imaret külliyesi arasında bulunan bu han da İsmail Bey tarafından yaptırılmıştır.

Bal Kapımı Hanı: Osmanlı padişahlarından Sultan Fatih'inbabası Bayazit tarafından yaptırılmıştır.

Urgan Hanı: Çarşı içinde olan bu han M. 1748 yılında Reisül Küttap Hacı Mustafa tarafından yaptırılmıştır.

Yanık Hanı: Belediye Caddesinde olan bu han M. 1730 yılında Yankızade Hacı İsmail Ağa tarafından yapılmıştır.

Bedestenler :

Karanlık Bedesten: Çarşı içinde olan bu bedesten M. 1470 yılında Kastamonuda valilik eden Fatih'in oğlu Sultan Cem tarafından yaptırılmıştır.

Hamamlar :

Firenşah Hamamı: Çarşı içinde M. 1262 yılında Firenşah Cemalettin tarafından yaptırılmıştır.

Vakıf Hamamı: Firenşah Hamamı gibi bu hamam da Çobanlar devrinde yapılmışsa da yaptırılan belli değildir.

Bey Hamamı: Askerlik Dairesi yanında olan bu hamam Candaroğulları hükümdarlarından İsfendiyar Bey tarafından yaptırılmıştır.

İsmailbey Hamamı: Aşağı İmarette İsmailbey Külliyesi arasında bulunan bu hamam da aynı zat tarafından yaptırılmıştır.

Cifte Hamam: Küpcügez Mahallesinde olan bu hamam M. 1514 yılında Yavuz Sultan Selim'in nedimi Halimi Çelebi tarafından yaptırılmıştır.

Araba Pazarı Hamamı: Kadınlı erkekli cifte hamam olan bu bina da Nasrullah Kadı tarafından yaptırılmıştır.

Ferhat Paşa Hamamı: Deveciler Mahallesinde olan hamam M. 1559 yılında Ferhat Paşa tarafından yaptırılmıştır.

Yeni Hamam: Çarşı içinde olan bu hamam Kara Mustafa Paşa tarafından yaptırılmıştır.

Şadirvan ve Çeşmeler :

Nasrullah Şadirvani: M. 1752 yılında Bedii namında bir zat tarafından yaptırılmıştır.

Topçuoğlu Şadirvani: Camisi gibi bu şadirvani yaptırılanın da kim olduğu belli değildir.

TAŞKÖPRÜ

Ören Yerleri :

Zımbilli Tepesi: Taşköprü Roma Eyaletinin merkezi iken burası idare ve din adamlarının oturdukları sarayları ihtiva eden bir yerdir. Buna ilâveten Gökçeagaç bucak merkezi, Alisaray, Eskioğlu, Abdal Hasan, Çetmi, Urgancı, Donalar köyleri ile Ağcıkavak Deresindeki Ali Paşa, Abay, Çaycevher köylerinin bulunduğu yerler de eski ören yerlerindendir.

Höyükler :

Urgancı Höyügü: Yukarı Urgancı Köyünde olan bu höyükte Paphlagina, Romalılar devrine ait çanak, çömlek parçaları bulunmaktadır.

Tümülüsler :

Kızılcaören köyünde eski mezar ve türbe tepeleri, Yukarı Urgancı köyünde Zelatin tepeleri, Çetmi köyünde Kırktepeler, Hasankâhya tepeleri, Kuş tepesi, Kızıltepe, Örenli köyünde Üçtepeler, Çevlik köyünde İkitepeler, Tepedelik köyünde Demir ve Alayçı tepeleri, Kızılıkiliye köyünde Purçak tepesi, Eskioğlu köyünde Horasan tepesi, Şehirveren köyünde Dokuztepeler, Çördük köyünde Dökmetepeler, Emerge köyünde Gürüzlük tepesi gibi tümülüsler Roma çağına ait birer mezar yiğintileridir.

Hamamlar :

Büyük Hamam: Candaroğulları hükümdarlarından İbrahim Beyin eseridir.

Çifte Hamam: Mevlâna Selâhattin isminde bir zat tarafından yaptırılmıştır.

Ismail Rumi Hamamı: Şeyh İsmaili Rumi tarafından yaptırılmıştır.

Küçük Hamam: İlçe merkezinde olup tarihi bilinmemektedir.

KÜRE

Höyükler :

İmren Tepesi: Höyük köyündedir.

Kaya Tünelleri :

Doğanlar Kalesi Kaya Tüneli: Geriş köyüne yarım saat mesafede olan büyük bir kayaya oyulmuştur. Paphlagonia devrine aittir.

Kaleler :

Ağlı Kalesi: Tabii bir kaya üzerine yapılan bu kalenin de sun'i burçları harabe haline gelmiştir. Türk eseridir.

Camiler :

Büyük Cami: Hoca Şemsettin tarafından yaptırılmış olup bu Şemsettin'in Fatih'in hocası olan Akşemsettin olduğu rivayet olunur.

Hamamlar :

Camii Evsat Hamamı: M. 1465 yılında Candaroğulları hükümdarlarından İsmail Bey tarafından yaptırılmıştır.

Müderris Hamamı: M. 1349 yılında Candaroğullarından Müderris Hızır Efendi tarafından yaptırılmıştır.

DADAY

Tümülüsler :

Akpınar köyünde Kadir Onbaşı Tepesi, Sipahiler köyünde Kasap Tepesi, Honsalar köyünde Tonoztepe ve Honsalat Tepesi, Sorkun köyünde Horoz Tepesi tümülüsleri birer Roma eseridir.

Camiler :

Ali Paşa Camii: Honsalar köyünde Candaroğulları devrine ait olan bu cami Ali Paşa isminde bir zat tarafından yaptırılmıştır.

Ömürbey Camii: Ömürbey köyünde olan ve Osmanlı eseri bulunan bu cami Emir Bey isminde bir zat tarafından yaptırılmıştır.

CATALZEYTİN

Ören Yerleri :

Ginolu köyünün bulunduğu yer eski ören yeridir.

Kaleler :

Ginolu Kalesi: Deniz kenarında Ginolu denilen mevkide olan bu kale haraptır.

Güllüsü Kalesi: Koray köyü sınırları içinde olan bu kale de haraptır.

CİDE

Kaya N

Ambar
Gâvur

Kaya I
Gâvur
cüs kis
Çukuri
mevkii

Camile
Yeni C
yaptır
Pazar
mîstir
merke
Hoca
ibadet

İmare
Abdal
imare

Hanla
Gökçe
kesin

Hams
Muza
hükü
mîstu
Yeni
rîmlîs

ARAÇ

Ören
Araç
did k

Mağaralar :

Ilvarini: Hamit köyü sınırları içinde bulunan bu mağara çok büyük tabîî mağaralardandır. İçinde zikzaklı yapılmış yollar Roma devrine ait mezarlar bulunmakta ise de yolu yoktur.

Toprakini: Bu da Ilvarini Mağarasının yakınındadır. Ondan küçük-türk.

Örenkayası Mağaraları: Bu da Ilvarini yakınındadır.

Kaleler :

Coban Kalesi: Gübre köyünde ve denizin kenarında olan bir kaledir.

Timne Kalesi: Sahilden az içeride Timne köyünde iki kaleden ibaret olan kalelerin de sun'i yapıları harabe haline gelmiştir.

Gazelli Kalesi: Köse köyünde olan bu kalenin yalnız bir burcu bulunmaktadır.

Haydar Kalesi: Sofular köyünde olan bu kale de harabe halindedir.

Gideres Kalesi: Karşılıklı iki kaleden ibaret olan ve sun'i kısımları harabe haline gelmiştir.

Okuçu Kalesi: Okçu köyündedir. Tarihi bilinememektedir. Harabe halindedir.

Camiler :

Kara Mustafa Paşa Camii: Çarşı içindedir. Kara Mustafa Paşa tarafından yaptırılmıştır.

TOSYA

Ören Yerleri :

Kaza merkezi etrafında Mermerdirek, Ağcıkavak ile Saz ovasındaki köylerin bulunduğu yerler birer ören yeridir.

Tümülüslər :

Çec Tepeleri: Ödüşke köyündedir.

Öbek Tepeler: Ödüşke köyündedir.

Osman Tepeleri: Akseki köyündedir.

Haccalar ve Yıkık Yar Tepeleri: Akseki köyündedir.

Kaya Mezarları :

Ambarkaya: Karabek köyündedir. Roma devrine ait Roma eseridir.
Gâvur Evi: Bayat köyünde olup Roma eseridir.

Kaya Tünelleri :

Gâvur Kalesi Kaya Tüneli: Tosya - Devrez köprüsü yakınında cüş-cüş kışlaşı mevkideki kayaya oyulmuş bir Bizans eseridir.
Çukurören Kaya Tüneli: Seki köyüne gney batisında Çukurören mevkindedir. Paphlagonia çağına aittir.

Camiler :

Yeni Cami: M. 1584 yılında Maraşlı Abdurrahman Paşa tarafından yaptırılmıştır.
Pazar Camii: M. 1620 yılında Hacı İsmail Ağa tarafından yaptırılmıştır. Tarihî ve mimarî kıymeti olan bu iki camiden başka Tosya merkezinde Abdurazzak, Tefsiri Mustafa, Şeyh İsmaili Rumi, Haset, Hoca İmat, Hacibaba, Hacı Yusuf, Mumcu v.b. gibi 24 cami daha ibadete açık bulunmaktadır.

İmaretler :

Abdal Hasan İmareti: Mescit ve imaret binasından ibaret olan bu imaret Osmanlı devri tesislerindendir.

Hanlar :

Gökçeağac Hanı: Gökçeağac bucak merkezinde olan bu eski hanın kesin tarihi bilinmemektedir.

Hamamlar :

Muzafferettinbey Hamamı: Çarşı içinde olan bu hamam Çobanlar hükümdarlarından Muzafferettin Yavlak Aslan tarafından yaptırılmıştır.
Yeni Hamam: Kaza halkından Dérbederoğulları tarafından yaptırılmıştır.

ARAÇ

Ören Yerleri :

Araç merkezi, Saltuklu, Karabüzey, Oycalı, Kızılveren ve Küreyihadid köylerinin bulunduğu yerler birer ören yeridir.

Eski I
Köyde
len m

Kaya
Kelek
büyük
lündür
Urga
bu me
Aygun
Aygun
devri
Bader
ve ali
devri

Kaya Mezarları :

Arslantaş Kaya Mezarlığı: Aşağıgüney köyündedir. Paphlagonia çağına aittir.

Dilberköy Mağaraları Kaya Mezarı: Yine Aşağıgüney köyündedir. Paphlagonia çağına aittir.

Merdivenlikaya: Aşağıgüney köyünde Helen devri yapısıdır.

Gâvur Evi: Aşağıgüney köyünde Helen devri yapısıdır.

Kral Harmanı: Sofular köyünde Helen devri eserlerindendir.

Karaağaç Kaya Mezarı: Sofular köyünde Helen devri eserlerindendir.

İnek Tepesi Mezarı: Sofular köyünde Helen devri eserlerindendir.

Yazı mevkii Ka.: Sofular köyünde Helen devri eserlerindendir.

Kadîmi Kaya Mezarı: Yukarıgüney köyünde Helen devri eserlerindendir.

Kadıncı köyü Kaya Mezarları: Aynı isimdeki köyde bulunan bu eserler Helen devrine aittirler.

Yukarıda sayılan eserlerin devirlerinin Helen olduğu katı olarak bilinmemektedir.

Kaleler :

Ağsar (Asarcık) Kalesi: Sorkuncuk köyünde olan bu kalenin bazı kısımları yıkılmıştır.

Asar Kalesi: Uğna köyünde olan bu kalenin de bazı kısımları yıkılmıştır.

Karabüzey Kalesi: Uğna köyünde olan bu kaleden de eser kalmamıştır.

Andraz Kalesi: Boyalı bucagının Andraz köyündedir. Tarihi bilinmemektedir.

Camiler :

Eski Cami: Merkezde bulunan bu cami Candaroğulları devrine aittir.

İsmailbey Camii: Küreyi Hadid köyünde M. 1451 yılında Candaroğulları hükümdarlarından İsmail Bey tarafından yaptırılmıştır.

Veznedar Camii: Merkezde olan bu cami Abdülhamid'in devrinden kalmadır.

Türbeler :

Haracoğlu Türbesi: Mergüze bucagının İsalar köyündedir.

Eski Mezarlar :

Köydere Mezarları: Taşköprü'nün 3 Km. kuzeyinde Köydere denilen mevkide Roma devri Nekropolü olduğu sanılmaktadır.

Kaya Mezarları :

Kelekapi Kaya Mezarı: Bu mezar Taşköprü'nün Donalar köyünde büyük kayalar üzerine oyulmuş ve cephesi çeşitli kabartmalarla süslüdür. Paphagonia devrine ait olduğu tahmin edilmektedir.

Urgancı Kaya Mezarı: Yukarı Urgancı köyünde bir kayaya okulan bu mezardır da Paphagoniahırlara aittir.

Ayır Kalesi Kaya Mezarı: Ağcıkış köyünün batısında bulunan ve Ayır Kalesi denilen kayalara oyulan bu mezarin da Paphagonia devrine ait olduğu sanılmaktadır.

Bademci Kaya Mezarı: Bademci köyü yanındaki kayalara oyulan ve alınlığında arslan kabartmaları bulunan bu mezardır da Paphagonia devrine aittir.

Kaya Tünelleri :

Kalekapı Kaya Tünelleri: Donalar köyünde bulunan ve kaya mezarını da ihtiva eden büyük kayaya oyulmuş iki tane tünel bulunmaktadır. Bunun karşısındaki kayada da ayrıca bir tünel vardır.

Kılıçkaya Kaya Tüneli: Kornapa köyünün sınırı içinde bulunan bu kaya tüneli bulunmaktadır.

Kaleler :

Kız Kalesi: Emerce köyünün doğusunda bulunan bu kalenin yapımına Bizanslılar devrinde başlanılmış, Türkler devrinde de devam etmiştir.

Camiler :

Kasimbey Camii: Çaycevher köyünde M. 1558 yılında Candaroğulları sülâlesinden Kasim Bey tarafından yaptırılmıştır.

Kornapa Camii: Kornapa köyünde olan bu cami de Candaroğulları devrine aittir.

Bey Camii: Köy köyünde M. 1430 yılında yaptırılan bu caminin bâni Emir Bey'dir.

Büyük Cami: Çarşı içinde bulunan bu cami Kara Mustafa Paşa tarafından yaptırılmıştır.

Türbeler :

Seyh Hüsamettin Türbesi: Mezarlık halinde olan burada Candar-oğulları devrine aittir.

Abdal Hasan Türbesi: Abdal Hasan köyündedir.

Seyh Musa Türbesi: Türbe Kornapa köyündedir.

Yavaşça Sultan Türbesi: Akdoğan köyündedir.

AZDAVAY

Höyükler :

Doğankayası Höyüğü: Aday köyü sınırları içinde bulunmaktadır.

Kaya Tünelleri :

Arma Kalesi Kaya Tuneli: İlica köyünde olan Arma kayasına oyulmuş bir tüneldir.

Mağaralar :

Medil Mağarası: Karakuşlu köyü sınırları içinde bulunan bu mağara dahilinde Roma - Bizans çağına ait mezarlar vardır.

Kaya Mihrapları :

Kızkayası Kaya Mihrabı: Çengel köyü ile Erkemle köyü arasında bir kayaya oyulan bir mihrapdır.

İNEBOLU

Kaleler :

Merkezde Boyran ve Manastır kaleleri Zarvana ile Kayran arasında Kadırğa Kalesi, Meset bucağında Meset Kalesi Vardır. Bu kaleler bugün harabe haline gelmiştir.

DEVREKANI

Tümülüslər :

Merkezin güney bitişinde mantarlık ve bayram tepeleri, Laçın köyünde Celi deresi tepeleri, Habeşli köyünde Pinaz ve Oyalık tepele-

ri, Bozkoca köyünde Hamlacı tepeleri, Mancılık köyünde İmam, Kuytu, At tepeleri ve Çataltepe Tümülüslерinin Roma devrine ait olduğu söylenilmektedir.

Camiler :

İsmailbey Camii: Merkezde olan bu cami Candaroğulları hükümdarlarından İsmail Bey tarafından yaptırılmıştır.
Çayırçık Camii: Merkezde olan bu cami Candaroğulları hükümdarlarından İsmail Bey tarafından yaptırılmıştır.

Hamamlar :

İsmailbey Hamamı: Merkezde olan ve İsmail Bey tarafından yaptırılan bu hamam halen çalışır.

MAHALLİ HUSUSİYETLER

Y e r i	Adetler	Kıyafet	Oyun	Yemek ve tathilar	Hatıra eşya	Belirli günler
Kastamonu (Merkez)	—	—	Sepetçioğlu Çitirdak Topal koşma Beyler bahçesi	Pastırmalı, etli, Biblo yogurtlu, patatesli Oyuncak ekmekler Gözleme Cizleme Katmer Ekmekler Ayranlı (ekşi) Pilav Pişmaniye	Turistik esyalar v.b.	23-30 Ağustos Atatürk'ün Kastamonuya Gelişleri ve Şapka Devrimi şenlikleri
Taşköprü	—	—	—	Büryan kebabı	—	—
Araç	—	—	—	Etli ekmek Büryan kebabı Mantı	—	—
Tosya	—	Tosya kuşağı Üçetek Sevayı Bindalı Altınlı fes Kemer gerdanlık	Kaşık oyunu Topal koşma	Pilav Mantı Tarhana	—	—

Y e r i	Adetler	Kıyafet	Oyun	Yemek ve tathilar	Hatıra eşya	Belirli günler
+	1	1	1	1	1	1

Y e r i	Adetler	Kıyafet	Oyun	Yemek ve tatlılar	Hatıra eşya	Belirli günler
İnebolu	—	—	Heyamola	Bardak kebabı	—	9 Haziran İnebolu Kahramanlık ve Zafer Günü. 27 Ağustos Atatürk'ün İneboluyu gelişlerinin yıl dönümü.
Az davay	—	—	—	Kuzu kebabı	—	—
Devrekani	—	—	Sepetçioğlu Çiftetelli	Lokma tathsı Mantarlı, yoğurtlu, etli ekmek	—	—
Bozkurt	—	Peştemal sakağı	—	—	—	—
Küre	—	—	Yarım çitirdak	Ecevit çorbası Kuskus pilavı	—	—
Daday	—	—	Yarım çitirdak Çiftetelli	Etli ekmek Gözleme Katmer	—	—
Çatalzeytin	—	Peştemal sakağı	—	Şeker meyveli lokum	—	—